

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Asbest in gemeentelijke gebouwen

Een praktisch handvat voor het omgaan met asbest

VERBODEN TOEGANG ASBEST

VERBODEN TOEGANG ASBEST

Bezit uw gemeente gebouwen waarin asbest is verwerkt?

Het kan voorkomen dat u als gemeentelijke gebouwbeheerder met asbest te maken krijgt. Deze publicatie biedt u een praktisch handvat voor het omgaan met asbest in gebouwen. De rijksoverheid heeft beleid en regelgeving voor het omgaan met asbest. Het goede voorbeeld van de gemeente draagt bij aan het succes van dit beleid en deze regels. Om die reden is het belangrijk dat u als gebouwbeheerder van de gemeente ook concreet asbestbeleid ontwikkelt. Maar, allereerst bepaalt u of uw gemeente gebouwen bezit waarin asbest is verwerkt.

Als uw gemeente alleen gebouwen bezit van ná 1994 dan zijn er geen asbestverdachte gebouwen. Gebouwen van vóór 1994 zijn per definitie “asbestverdacht”. Om zeker te zijn dat er in de gebouwen asbest is verwerkt, laat u een asbestinventarisatie uitvoeren door een gecertificeerd (SC- 540) asbestinventarisatiebedrijf. Uit het resultaat van deze inventarisatie, het inventarisatierapport, blijkt:

- óf er asbest in het gebouw aanwezig is en,
- zo ja, wáár in het gebouw dit asbest zich bevindt en
- welke vervolgstappen nodig zijn of worden geadviseerd.

Als asbest aanwezig is, kunnen twee situaties volgen:

1. Uit het asbestinventarisatierapport blijkt dat asbest in het gebouw aanwezig is met direct gevaar voor bezoekers en medewerkers. In dit geval is directe actie noodzakelijk, bijvoorbeeld afschermen van de locatie en direct saneren. Op grond van de Woningwet (artikel 1 a) moet de gebouweigenaar ervoor zorgen dat een bouwwerk geen gevaar oplevert voor gezondheid of veiligheid. Als er niet-hechtgebonden asbesthoudende bouwmaterialen in het gebouw aanwezig zijn, die niet of niet goed zijn afgeschermd, dan moet een SC-530 gecertificeerd bedrijf deze verwijderen.
2. Uit het asbestinventarisatierapport blijkt dat asbest in het gebouw aanwezig is, zonder direct gevaar voor bezoekers en medewerkers. In dit geval is direct ingrijpen niet nodig. De verwijdering van het asbest kunt u opnemen in een

meerjarige onderhoudsplanning (MOP). Onderdeel van het MOP is een asbestbeheersplan. In een niet-sloopsituatie moet de gemeente spelregels opstellen en handhaven voor het omgaan met de asbestsituatie in een gebouw. Dit kan in de vorm van een asbestbeheersplan volgens de norm NEN 2991. De NEN 2991 geeft hiervoor richtlijnen en een globaal overzicht van de inhoud van het asbestbeheersplan. Het Informatieblad Asbestbeheersplan en het Standaard Asbestbeheersplan kunnen u helpen bij het opstellen van een asbestbeheersplan. Deze zijn te downloaden van de website www.infomil.nl/asbest/publicaties/.

Let op: In geval van slopen en meestal bij verbouwen en/of renovatie is altijd een asbestinventarisatierapport vereist, tenzij zeker is dat geen asbest in het gebouw aanwezig is (bijvoorbeeld omdat het na 1994 is gebouwd).

Landelijk Asbestvolgsysteem

Asbestinventarisatiebedrijven en asbestverwijderaars zijn naar verwachting vanaf 1 januari 2014 verplicht te werken met het Landelijk Asbestvolgsysteem. Zij moeten via dit registratiesysteem gegevens over het aangetroffen asbest en de verwijdering daarvan aangeven in dit systeem. Asbestinventarisatiebedrijven en asbestverwijderaars melden via dit systeem aan de gemeente en de Inspectie van SZW. Voor het werken met het Asbestvolgsysteem betalen asbestverwijderende bedrijven een contributie. Deze kosten berekenen zij door aan hun klanten.

Het Landelijk Asbestvolgsysteem maakt het uitwisselen van informatie tussen bedrijven onderling en tussen bedrijven en bevoegd gezag in de asbestbranche eenvoudiger en transparanter. Bijvoorbeeld bij de verwijdering of het transport van asbest. Daarnaast blijft de informatie over het asbest in gebouwen bewaard. Zo is snel bekend wat de asbestsituatie van een gebouw is. Incidenten met asbest kunnen dan beter worden aangepakt. Als gebouweigenaar kunt u een abonnement nemen op het systeem maar dat is niet verplicht. Door het inschakelen van gecertificeerde asbestbedrijven komt uw asbestinformatie automatisch al in het Landelijk Asbestvolgsysteem terecht. Hebt u als gebouweigenaar veel onroerend goed met asbest? Meldt u zich dan aan voor gebruik van het systeem. Hierdoor kunt u als opdrachtgever van de asbestinventarisatie of verwijdering regie voeren op het volledige proces van asbestverwijdering -van het inventarisatie tot en met het storten van het asbest. Op de website www.lavsinfo.nl vindt u meer informatie over het Landelijk Asbestvolgsysteem.

Wettelijk kader

In Nederland zijn er verschillende regels voor het omgaan met asbest. Hieronder volgt een beknopte toelichting op de regelgeving die geldt voor (de verwijdering van) asbest uit gebouwen:

- De Woningwet verplicht gebouweigenaren om ervoor te zorgen dat hun gebouwen geen gevaar voor gezondheid of veiligheid voor de omgeving veroorzaken (zie o.a. artikel 1a Woningwet).
- De Arbeidsomstandighedenwet (artikelen 5 en 10) verplicht werkgevers om risico's voor de medewerkers in beeld te brengen met een verplichte Risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E).

- Het Arbeidsomstandighedenbesluit verplicht de werkgever die zijn personeel asbest laat verwijderen om gevaar voor gezondheid en veiligheid voor de werknemer te voorkomen (artikelen 4.37 tot en met 4.54d van het Arbeidsomstandighedenbesluit).
- Bij sloop- of verbouwing moet duidelijk zijn of en waar zich asbest in het gebouw bevindt en of een inventarisatie nodig is. Dit staat in het Asbestverwijderingsbesluit (artikelen 3 en 4) en in het Bouwbesluit (artikelen 1.26 – 1.33)

Meer informatie

Kenniscentrum InfoMil heeft over dit onderwerp de volgende publicaties uitgebracht:

- Informatieblad Asbest in het Bouwbesluit 2012
- Informatieblad Asbestinventarisatie
- Informatieblad Asbestbeheersplan
- Standaard Asbestbeheersplan en toelichting

Alle publicaties zijn te downloaden uit de rubriek 'Publicaties van Kenniscentrum InfoMil' van de website www.infomil.nl/asbest/publicaties/.

Meer informatie over het Landelijk Asbestvolgsysteem vindt u op www.lavsinfo.nl.

Informatie over asbest vindt u op www.infomil.nl/asbest.

Wettelijk kader

Voor de volledige teksten zie www.wetten.nl

Arbeidsomstandighedenwet

Arbeidsomstandighedenwet, artikel 5 Inventarisatie en evaluatie van risico's

- Bij het voeren van het arbeidsomstandighedenbeleid legt de werkgever in een inventarisatie en evaluatie schriftelijk vast welke risico's de arbeid voor de werknemers met zich meebrengt. Deze risico-inventarisatie en -evaluatie bevatten ook een beschrijving van de gevaren en de risicobeperkende maatregelen. Ook beschrijft het de risico's voor bijzondere categorieën van werknemers.
- De risico-inventarisatie en -evaluatie besteedt aandacht aan de toegang van werknemers tot een deskundige werknemer of persoon, bedoeld in de artikelen 13 en 14, of de Arbodienst.
- Een plan van aanpak, waarin is aangegeven welke maatregelen de werkgever neemt in verband met de bedoelde risico's en de samenhang daartussen, een en ander overeenkomstig artikel 3, maakt deel uit van de risico-inventarisatie en -evaluatie. In het plan van aanpak wordt ook aangegeven binnen welke termijn deze maatregelen worden genomen.
- De werkgever past de risico-inventarisatie en -evaluatie aan zo vaak als de daarmee opgedane ervaring, gewijzigde werkmethoden of werkomstandigheden of de stand van de wetenschap en professionele dienstverlening daartoe aanleiding geven.
- Als de werkgever arbeid laat verrichten door een werknemer die hem ter beschikking wordt gesteld, verstrekt hij tijdig voor de aanvang van de werkzaamheden de beschrijving uit de risico-inventarisatie en -evaluatie van de gevaren en risicobeperkende maatregelen en van de risico's voor de werknemer op de in te nemen arbeidsplaats aan degene, die de werknemer ter beschikking stelt. De gene die de werknemer ter beschikking stelt verstrekt deze beschrijving aan de betrokken werknemer.
- De werkgever zorgt ervoor dat iedere werknemer kennis kan nemen van de risico-inventarisatie en -evaluatie.

Arbeidsomstandighedenwet, artikel 10

Als bij of in rechtstreeks verband met de arbeid die de werkgever door zijn werknemers laat verrichten in een bedrijf of een inrichting of in de onmiddellijke omgeving daarvan gevaar kan ontstaan voor de veiligheid of de gezondheid van andere personen dan die werknemers, neemt de werkgever doeltreffende maatregelen ter voorkoming van dat gevaar.

Woningwet

Hoofdstuk 1 artikel 1a

- Lid 1: De eigenaar van een bouwwerk, open erf of terrein of degene die uit anderen hoofde bevoegd is tot het daaraan treffen van voorzieningen draagt er zorg voor dat als gevolg van de staat van dat bouwwerk, open erf of terrein geen gevaar voor de gezondheid of veiligheid ontstaat dan wel voortduurt.
- Lid 2: Een ieder die een bouwwerk bouwt, gebruikt, laat gebruiken of sloopt, dan wel een open erf of terrein gebruikt of laat gebruiken, draagt er, voor zover dat in diens vermogen ligt, zorg voor dat als gevolg van dat bouwen, gebruik of slopen geen gevaar voor de gezondheid of veiligheid ontstaat dan wel voortduurt.

Bouwbesluit 2012

Artikel 1.26. Sloopmelding lid 6 onder i:

- Bij de sloopmelding worden de volgende gegevens en bescheiden aan het bevoegd gezag verstrekt:
 - i. indien op grond van het Asbestverwijderingsbesluit 2005 een asbestinventarisatierapport is vereist, het rapport als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b, van dat besluit dan wel een eindbeoordeling als bedoeld in artikel 9, eerste en tweede lid, van dat besluit, en Artikel 1.32. Aanwezigheid bescheiden onder e: Tijdens het slopen zijn, voor zover van toepassing, de volgende bescheiden of een afschrift daarvan op het terrein aanwezig:
 - e. indien op grond van het Asbestverwijderingsbesluit 2005 een asbestinventarisatierapport is vereist, een asbestinventarisatierapport als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b, van het Asbestverwijderingsbesluit 2005 dan wel een afschrift van de resultaten van de eindbeoordeling als bedoeld in artikel 9, eerste en tweede lid, van dat besluit.

Arbeidsomstandighedenbesluit Afdeling 5.

Artikel 4.37. Definitie asbest

Artikel 4.37a. Schakelbepaling

Artikel 4.37b. Afwijkende bepalingen

Artikel 4.37c. Toepasselijkheid

§ 3. Voorschriften voor het werken met asbest en asbesthoudende producten

Artikel 4.44. Risicoklasse 1

Artikel 4.45. Preventieve maatregelen

Artikel 4.45a. Voorlichting

Artikel 4.45b. Onderricht

Artikel 4.46. Grenswaarde

Artikel 4.47. Meten en monsterneming

Artikel 4.47a. Maatregelen bij overschrijding van de grenswaarde

Artikel 4.47b. Visuele inspectie

Artikel 4.47c. Melding

§ 4. Aanvullende voorschriften voor het werken met asbest en asbesthoudende producten

Artikel 4.48. Risicoklasse 2

Artikel 4.48a. Aanvullende maatregelen

Artikel 4.50. Werkplan

Artikel 4.51. Hygiënische beschermingsmaatregelen

Artikel 4.51a. Eindbeoordeling

Artikel 4.52. Arbeidsgezondheidskundig onderzoek

Artikel 4.53. Registratie

§ 5. Extra aanvullende voorschriften voor het werken met asbest en asbesthoudende producten

Artikel 4.53a. Risicoklasse 3

Artikel 4.54. Verzwaarde eindbeoordeling

§ 6. Certificatie

Artikel 4.54a. Asbestinventarisatie

Artikel 4.54d. Deskundigheid bij het werken met asbest

Productenbesluit asbest § 2, artikel 4

§ 2. Regels met betrekking tot handelingen met asbest en asbesthoudende producten

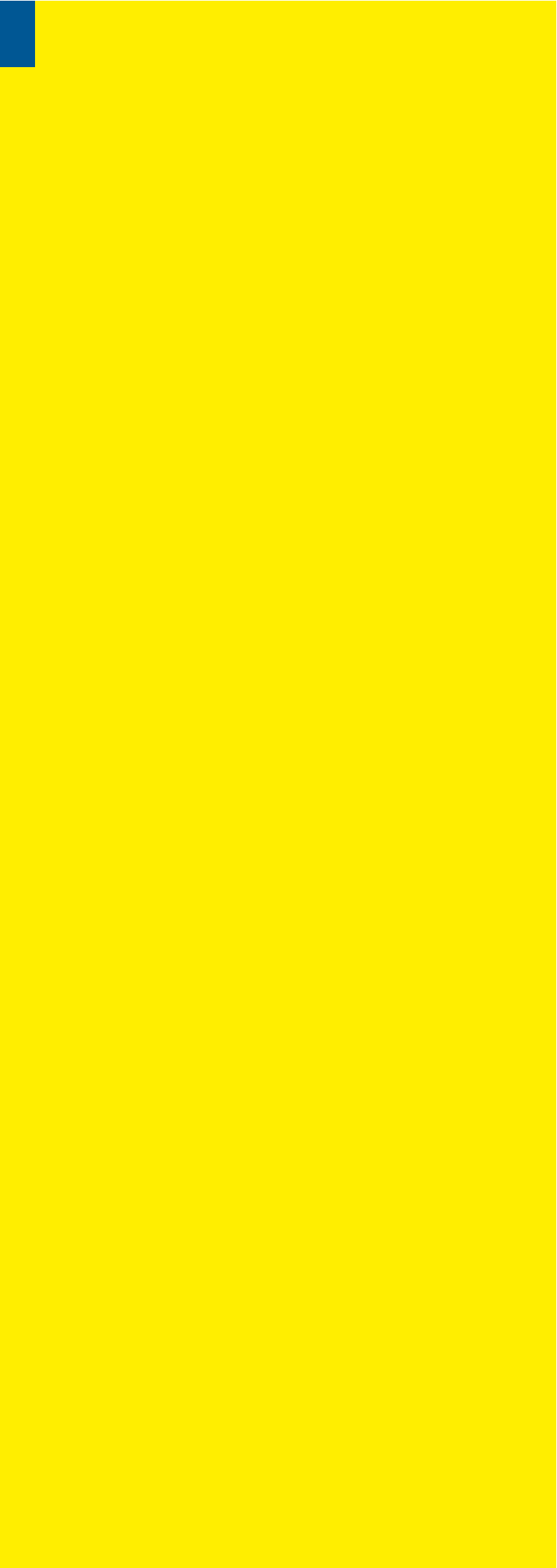

Artikel 4:

Het is verboden asbest of asbesthoudende producten te vervaardigen, in Nederland in te voeren, voorhanden te hebben, aan een ander ter beschikking te stellen, toe te passen of te bewerken.

Asbestverwijderingsbesluit

Alle artikelen

Dit is een uitgave van

Rijkswaterstaat

Kijk voor meer informatie op
www.infomil.nl
of bel de helpdesk
(088) 602 50 50
(ma t/m vr 09.00 - 12.00)